

FYSIOTERAPI as
 15 år med erfaring og kompetanse

NORSK FYSIOTERAPEUTFORBUND

HEELSE OG REHABILITERING
 Senter for smerte- og rehabiliteringskompetanse

ULLEVÅL University Hospital

NOR

Ortopaedic Centre

Britt Stuge
 fysioterapeut, PhD
 Forskningsleder i fysioterapi
 Kompetansesenter for klinisk forskning (UUS)

Bekkenplager

– hva kan fysioterapeuten gjøre?

Britt Stuge, dr.philos, fysioterapeut,
 forskningsleder i fysioterapi, Kompetansesenter for klinisk forskning og Ortopedisk senter, Ullevål Universitetssykehus

Diagnostisere/klassifisere

- Spesifikke bekkenplager
  - Inflammasjon/sacroillitis, infeksjon, brudd
- Uspesifikke bekkenplager
  - mekanisk dysfunksjon
  - muskulær kontroll
  - psykososiale faktorer
- Differensialdiagnostisk utfordring rygg - bekken

Diagnostiske kriterier

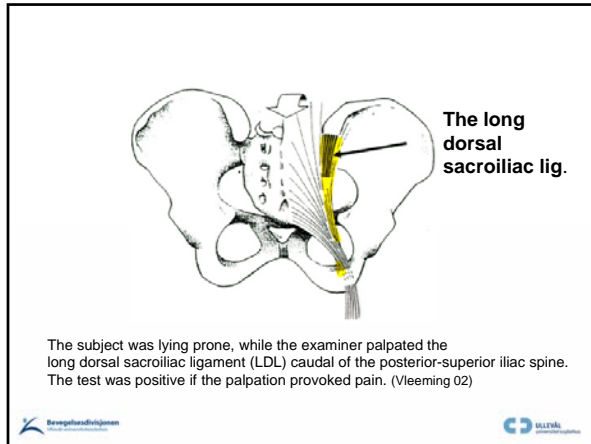
- Bekkensmerter
  - i seteregion og/eller i symfyen
  - distalt og/eller lateralt for L5-S1 området
- Kliniske tester for inklusjon:
  - Posterior Pelvic Pain Provocation (P4)
  - Active Straight Leg Raising (ASLR)
  - Smerte provokasjon av long dorsal S-1 ligament
  - Smerte provokasjon av symfyen

P4-test

Østgaard et al 1994

Active Straight Leg Raise (ASLR) test

- The ASLR test was performed in a supine position with straight legs. The subjects were asked to raise one leg after the other 20 cm above the couch.
- Impairment was scored on a 6-point scale from 0 to 5, "not difficult at all" to "unable to do". The scores of both sides were added, so that the summed score ranged from 0 to 10 (Mens 2001).

VG 15.7.07

- 170.000 kr på 14 ulike behandlingstiltak i løpet av 4 år – uten særlig effekt

Et behandlingsopplegg med fokus på spesifikke stabiliserende øvelser

- The efficacy of a treatment program focusing on specific stabilising exercises for PGP after pregnancy. A randomized controlled trial. Stuge B, Lærum E, Kirkesola G, Vollestad N, *Spine* nr. 4, 2004
- A two-year follow-up of... Stuge B, Veierød M, Lærum E, Vollestad N, *Spine* nr.10, 2004

UiO, Seksjon for helsefag

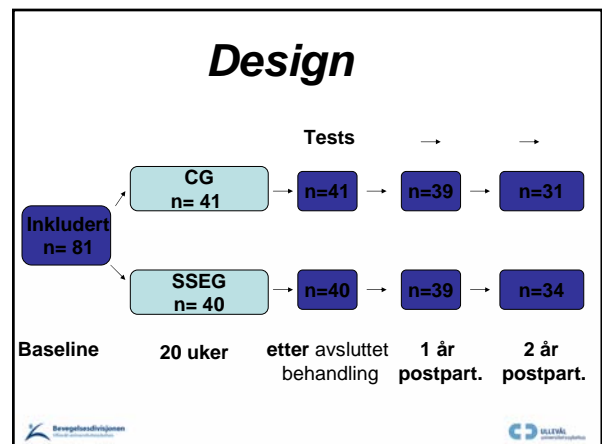
Bakgrunn for studien

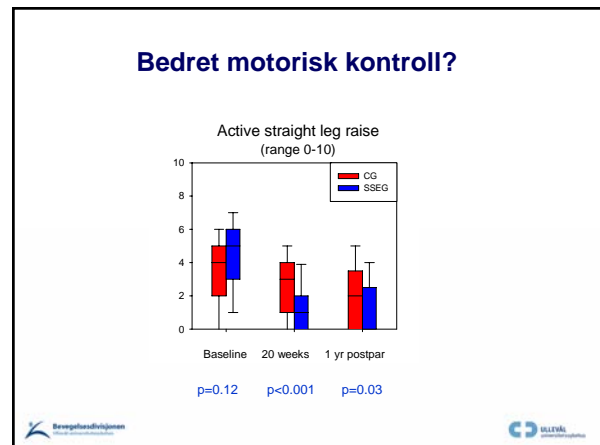
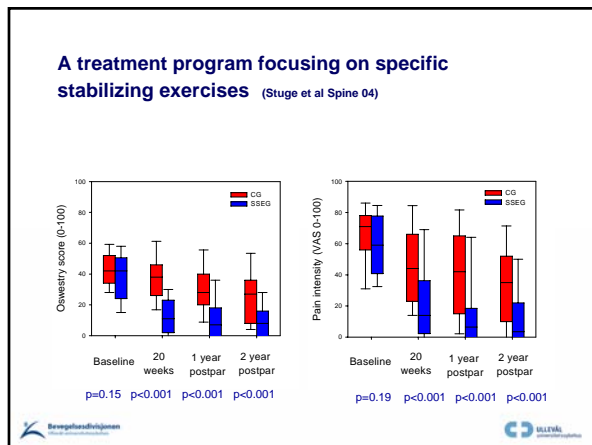
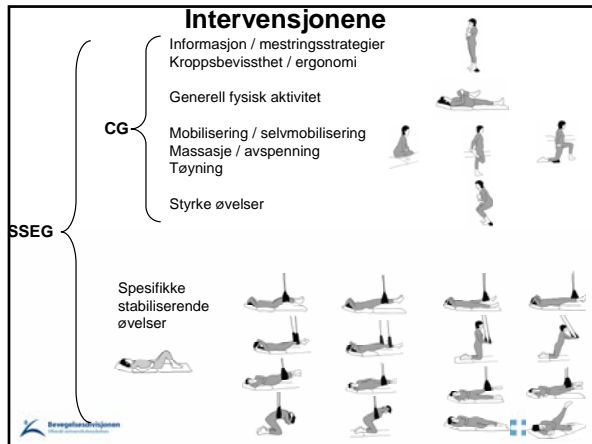
- Hjelper det å trene ?

Britt Stuge

Studiens hensikt

- Å undersøke om et behandlingsopplegg med fokus på *øvelser for kontroll og stabilitet av bekkenet* reduserer smerter, bedrer funksjon og helse relatert livskvalitet hos kvinner med bekkenrelaterte smerter etter fødsel.

Konklusjon

- En intervensjon med fokus på øvelser for kontroll og stabilitet av bekkenet har vedvarende bedre effekt på funksjon, smerte og helse relatert livskvalitet, enn fysioterapi uten spesifikke stabiliserende øvelser.

'Hjelp for kvinner med bekkenplager?'

- Prosjekttema:** Utprøving, videreutvikling og evaluering av behandlingsopplegg for langvarige og kroniske bekkenplager etter fødsel (Helse & Rehabilitering 2005-2007)
- 60 kroniske bekkenplager**
  - 38 år
  - 6 år med plager
  - 71 på VAS 0-100 kveldssmerte
  - 12 på RMDQ

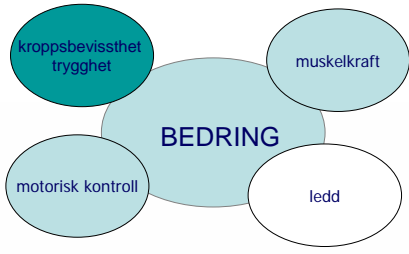
Nesten alle prøvd stabiliserende øvelser !!

Effekt

Beregningssivningen
SILVÅG

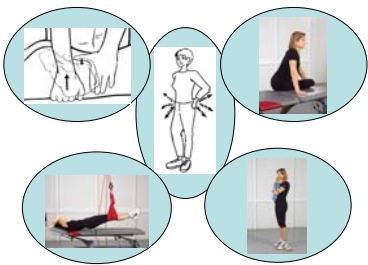
Et behandlingsopplegg

Beregningssivningen
SILVÅG

20 år med bekkenplager

Baseline: VAS 57, Roland 15

Etter 6 måneder: VAS 23, Roland 3 😊

Beregningssivningen
SILVÅG

Hvordan hjelpe den gravide med bekkenplager?

- Informasjon (ikke farlig)
- Råd (aktivitet og hvile)
- Undersøke - intervenere
  - Daglige bevegelser (kroppsbruk)
  - Asymetrisk mobilitet / funksjon ilium-sacrum

© Britt Stuge 2007

Beregningssivningen
SILVÅG

Hvordan hjelpe kvinner med bekkenplager etter fødsel?

- Info, råd, daglige bevegelser
- Et behandlingsopplegg med fokus på øvelser for stabilitet og kontroll av bekkenet

© Britt Stuge 2007

Beregningssivningen
SILVÅG

Forskning

- **“Kirurgi for bekkenplager?”**
Kvinner med kronisk bekkenleddssyndrom – en metodestudie og en single subject studie
- **Betydning**
  - Mulige årsaker og diagnostiske kriterier for kroniske bekkenplager
  - Kunnskap om indikasjoner for - og effekt av kirurgi
- **Mål**
  - Unngå at unge kvinner uføretrygdes pga bekkenplager

Orthopaedic Centre

Beregningssivningen
SILVÅG

Fri behandling ved bekkenløsning med gangvansker

- *Ordet "gangvansker" er ikke et spesifikt medisinsk uttrykk, men et beskrivende begrep. Det diagnostiske krav i forskriftene retter seg mot "bekkenløsning".*
(Rikstrygdeverket -95)
- **..i svangerskapet og i inntil 6 mnd fra behandlingen ble påbegynt etter fødsel.**

Etter 6 mnd. etter fødsel

Kronisk bekkenleddsyndrom

- **Etter rekvisisjon fra spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering, ortopedi eller reumatologi.**
(Sosial-og helsedepartementet 23. jan. 2002)